
CS-VERSLAG – RIEN DE RUIJTER

Beste SWG-ers. Als jullie dit verslag lezen zijn we al weer aardig gewend aan de Corona-maatregelen en kunnen we door de versoepelingen ook weer makkelijker het strand op. We kunnen dus weer aan het verzamelen en ik hoop dan ook dat jullie je vondsten weer gaan melden aan mij. Na het schrijven van dit verslag had ik niet veel waarnemingen meer liggen.

Het nu volgende verslag kwam tot stand door meldingen van Rob Dekker, Marja van den Berg, L. van Walraven, Wijnand Vlierhuis, Marijke Kooi, Ad van den Berge, Mariska van Dam, Yvonne Koning, Arie Twigt, Wilbert Kerkhof, Marianne Ottervanger, Ada Klaij, Erna van Es, Gerrit Doeksen, Kees Peeters, Sytske Dijkse, Henk Witte, SWG-groep regio Alkmaar, Wim Kruiswijk, Herman Nijhuis, L. van Walraven, E. Lindenbergh, J. van der Hoek en mijzelf.

WEEKDIEREN

Wijnand Vlierhuis vond tijdens een duik, op 20-10-19 bij de locatie 'Koepeltje' in de Grevelingen, een gemarmerde streepschelp *Modiolarca subpicta* (fig. 1). Gerrit Doeksen meldde een kleine boormossel *Barnea parva* in een brok veen op 12-12-19 bij paal 15 op Terschelling. Op de foto is goed de herstelde beschadiging te zien (fig. 2). Op 06-01 vond Gerrit een doublet van de gedoornde hartschelp *Acanthocardia echinata* tussen paal 14 en 19. Eikapsels van de Japanse stekelhoren *Ocenebra inornata* werden op 31-01 gevonden door Sytske Dijkse bij paal 13 op Texel (fig. 3).

Van Wilbert Kerkhof kreeg ik een lijstje met vondsten die hij verzamelde in januari en februari van dit jaar. Op 16-01 vond hij bij Den Helder een prismatische dunschaal *Abra prismatica* en drie kleppen van de grote zwaardschede *Ensis magnus*. Van deze laatste soort vond hij op 26-01 ook een klep bij Petten,

Figuur 2. Gemarmerde streepschelp (foto: Wijnand Vlierhuis).

Figuur 2. Kleine boormossel met herstelde beschadiging (foto: Gerrit Doeksen).

en op 17-02 tussen Wijk aan Zee en Egmond aan Zee een doublet. Die dag raapt hij ook een doublet van een klein tafelmesheft *Ensis minor* op. Als hij op 25-02 opnieuw bij Den Helder is, vindt hij weer een klep van *Ensis magnus*, samen met een klep van een groot tafelmesheft *Ensis siliqua*. Als Wilbert op 07-02 bij Wijk aan Zee op het strand is om te kijken wat er na een paar dagen stormachtig weer op het strand ligt, vindt hij naast ruim 1000 levende witte dunschalen *Abra alba* ook een flink aantal levende grote strandschelpen *Mactra stultorum* (met uitgestoken siphon) en enkele levende grote tepel-

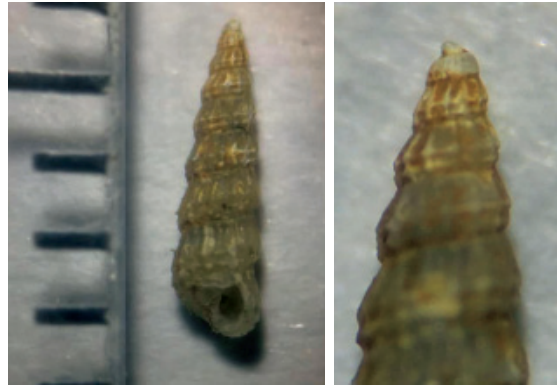

Figuur 3. Eieren van de Japanse stekelhoren (foto: Sytske Dijkse / Foto Fitis).

horens *Euspira catena*. Van *Euspira catena* vond hij op 14-02 bij Callantsoog een aantal eikapselkragen. Ikzelf vond van deze eikapselkragen ook meer dan 20 exemplaren bij Callantsoog op 10-03.

Op de dijk bij 't Horntje (Texel) vond Rob Dekker op 05-02 een eisnoer van de rosse sterslak *Onchidoris bilamellata* en een groot exemplaar van de schaalhoren *Patella vulgata*. Een dag later zag Rob samen met L. van Walraven, op dezelfde locatie, een exemplaar van de purperslak *Nucella lapillus* en eieren van deze soort.

Arie Twigt zag op 03-03 een stuk plastic gaas op het strand bij Berkheide. Hierop vond hij een fossiele dekselhoren *Tricola pullus*, een fossiele muizenkeutel *Bittium reticulatum*, 10x schilferige dekschelp *Heteranomia squamula*, een topfragment van een *Jujubinus* spec. en 1x *Tragula fenestrata* (fig. 4). Deze soort is nieuw voor het CS.

Figuur 4. *Tragula fenestrata*
(foto: Arie Twigt).

Figuur 5. Geruite napslak (foto: Wilbert Kerkhof, De Knorhaan 68).

Op 03-03 maakte Wilbert Kerkhof een wandeling op 'De Hors' en vond een viskrat met een zuidelijke herkomst (Boulogne-sur-Mer). Hierop zaten o.a. een paar schilferige dekschelpen *Heteranomia squamula* en drie exemplaren van de geruite napslak *Emarginula fissura* (fig. 5). Ook vond Wilbert een emmer met daarop twee levende bonte mantels *Mimachlamys varia*. Op 06-03 was Wilbert bij Zandvoort op het strand

en raapte daar o.a. een vers doublet van een gedoornde hartschelp *Acanthocardia echinata* op. Op 15-03 is hij samen met Marianne Ottervanger en Ada Klaij op de 2^e Maasvlakte en verzamelde daar o.a. een prismatische dunschaal *Abra prismatica*, een gewelfde mantel *Flexopecten flexuosus*, 3x dichtgestreepte artemisschelp *Dosinia lupinus lincta*, 12x grote astarte *Astarte borealis* en een ronde komschelp *Diplodonta rotundata*.

Yvonne Koning deed ook een mooie vondst tijdens een strandwacht tussen Camperduin en Hargen aan Zee, op 20-03. Ze raapte een mooi doublet op van de geplooiide zonnescHELP *Gari fervensis* (fig. 6). Gerrit Doeksen was op 03-04 op een strandje bij Harlingen, en raapte daar 56 exemplaren (kleppen en doubletten) op van de Amerikaanse strandschelp *Mulinia lateralis*.

Figuur 6. Geplooiide zonnescHELP (foto: Yvonne Koning).

Figuur 7. Doorboorde napslak *Puncturella noachina* (foto: Rien de Ruijter).

Op 04-05 was ik bij Camperduin op het strand en vond daar een ingang van een kreeftenfuik. Ik nam hem mee om naar mosdiertjes te zoeken, maar er zaten nog een aantal andere leuke dingen op. Om te beginnen zeven juveniele doubletten van de bonte mantel *Mimachlamys varia*. Verder vond ik 3x muiltje *Crepidula fornicata* (heel juveniel) en 7x gemarmerde streepschelp *Modiolarca subpicta* (één klepje en 6x juv. doublet). Maar de leukste vondsten waren die van een gestreept traliedrijfhoentje *Crisilla semistriata* en een juveniele doorboorde napslak *Puncturella noachina* (fig. 7). Op het strand zelf vond ik o.a. 2x prismatische dunschaal *Abra prismatica* en 11x kleine zwaardschede *Ensis ensis*, waarvan twee verse doubletten.

KREEFTACHTIGEN

Ik begin met een melding die al een paar keer is blijven liggen, maar nu toch in het verslag opgenomen is, al is het alleen maar voor de prachtige foto's. Mariska van Dam vond namelijk op 08-05-19 op de Hooge Platen een zeekomma *Cumopsis goodsir* (fig. 8 en voorkaft).

Figuur 8. De zeekomma *Cumopsis goodsir* (foto: Mariska van Dam).

De hoekige krab *Goneplax rhomboides* werd weer gevonden op Terschelling. Op 06-01 zagen Gerrit Doeksen en Kees Peeters vijf exemplaren tussen paal 14 en 19, en op 07-01 vond Gerrit er nog twee tussen paal 11 en 12.

De Franse viskrat die Wilbert Kerkhof vond (03-03, Texel 'De Hors') had nog een aantal andere verstekelingen meegebracht. Zo zaten er een aantal grote eendenmossels *Lepas anatifera* op, een aantal vulkaantjes *Perforatus perforatus* en twee zwarte galathea's *Galathea squamifera*.

Op 10-03 vond ik bij Callantsoog een stuk zwart schuimplastic met daarop veel aangroei. Dit waren voornamelijk ritspokken *Verruca stroemia* (ruim 200) en 16x gekartelde zeepok *Balanus crenatus*. In een holte in het plastic zat nog een volwassen exemplaar van een ruig krabbetje *Pilumnus hirtellus*. Rob Dekker vond op 14-03 een bos bruinwier op het strand van Texel tussen paal 12 en 14. Onder dit bruinwier zag hij niet alleen ± 30 strandvlooiën *Talitrus saltator*, maar ook ± 10 exemplaren van de soort *Deshayesorchestia deshayesii*.

Op 14-03 was Wilbert tussen Sint Maartenszee en Callantsoog op het strand en vond een balk met ruim 1000 grote eendenmossels *Lepas anatifera*. Op een ander voorwerp zat deze soort ook samen met 65 ruwe eendenmossels *Lepas pectinata*. *Lepas anatifera* werd ook al een paar keer, in kleine aantallen, gemeld van Texel door Rob Dekker. Maar op 13-03 vond hij samen met Marja van den Berg ruim 600 exemplaren op stukken hout.

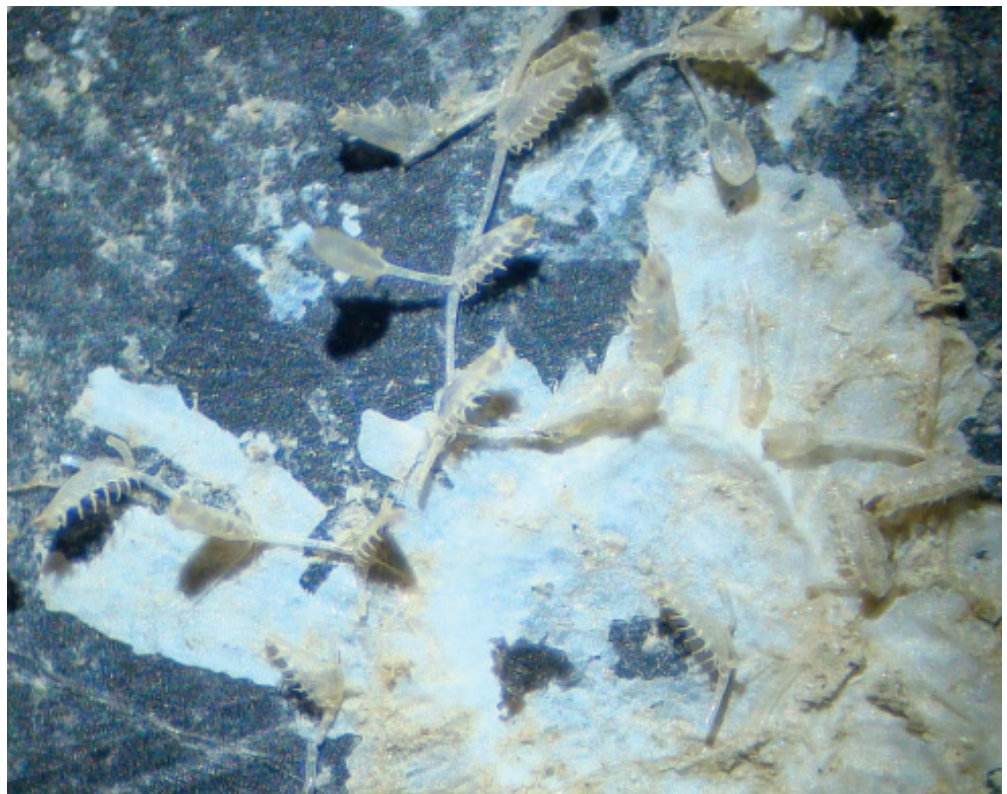
MOSDIERTJES

Op de lijst met waarnemingen van Rob Dekker, over het laatste kwartaal van 2019, stond een aantal mosdiertjes genoteerd. Op 13-10-19 werden door Rob de soorten *Alcyonidium hydrocoalitum* en overwoekerend mosdiertje *Alcyonidium parasiticum* gevonden op bosjes *Obelia bidentata* bij paal 11 op Texel. Bij paal 13, op 19-10-19, vond hij samen met Marja van den Berg het breedbladig mosdiertje *Flustra foliacea*. Op 25-12-19 zag Rob een *Euspira catena* met daarop grijze zeevinger *Alcyonidium condylocinereum* en op 27-12-19 was hij weer met Marja bij paal 13, waar het onverwacht mosdiertje *Tricellaria inopinata* werd gevonden.

Op het al genoemde stuk zwart schuimplastic, van 10-03 bij Callantsoog, zaten ook de volgende soorten mosdiertjes: *Amphiblestrum auritum*, zeekantwerk *Conopeum reticulum*, wrattig mosdiertje *Plagioecia patina*, *Escharella immersa*, *Microporella ciliata*, *Schizomavella* cf. *auriculata*, *Disporella hispida* en *Escharina dutertrei haywardi*. Van deze laatste soort stond in het CS nog geen eerdere melding.

De kreeftenfuikingang (Camperduin 04-05) leverde ook een aantal (24 soorten) mosdiertjes op. Ik noem er een paar: *Aetea anguinea*, *Aetea sica*, *Crisia aculeata*, geitenhoornmosdiertje *Crisidia cornuta*, *Schizomavella*

linearis, *Escharoides coccinea*, breedbladig mosdiertje *Flustra foliacea* (2^e jaars kolonie met de eerste opgerichte bladen uit de korst op het substraat), spiraalmosdiertje *Bugula plumosa*, *Bugula flabellata* en *Beania mirabilis* (fig. 9).

Figuur 9. *Beania mirabilis* (foto: Rien de Ruijter).

GEWERVELDEN

Herman Nijhuis had door het Corona gedoe wat tijd om zijn foto's te ordenen, en kwam een foto tegen van een gevlekte gladde haai *Mustelus asterias* die in augustus 2019 was aangespoeld op het strand langs de Veerse Dam. Het dier wordt op de foto getoond door Faas Stoffelsen (fig. 10).

Figuur 10. Gladde haai in de handen van Faas Stoffelsen (foto: Herman Nijhuis).

Figuur 11. Eikapsel van een stierkophaai (foto: Marijke Kooiman).

Marijke Kooi vond op 14-11-19, tussen Katwijk en Noordwijk, resten van een heel bijzonder eikapsel, namelijk dat van een stierkophaai *Heterodontus* spec. (fig. 11). Hoe dit kwetsbare kapsel op het strand van Scheveningen terecht is gekomen, is een raadsel. Marijke meldde op Facebook dat het daar terecht kan zijn gekomen door een bezoeker van SEA LIFE Scheveningen; Ellen van der Niet berichtte dat zij er daar ook een heeft gekregen.

Wilbert Kerkhof meldde op 05-02 een eikapsel van de kleinoogrog *Raja microocellata* tussen Julianadorp en Den Helder. Ook kreeg Wilbert een eikapsel van de kathaai *Scyliorhinus stellaris*. Het werd gevonden door

Erna van Es op 14-03 bij Egmond aan Zee (Egmond-Zuid). Wim Kruiswijk meldde ook een eikapsel van de kleinoogrog *Raja microocellata* (zijn eerste) op 27-02 bij Zandvoort. Hij verzamelde die dag ook nog twee eikapsels van de gevlekte rog *Raja montagui*, 1x golfrog *Raja undulata* en 2x blonde rog *Raja brachyura*.

De SWG-groep regio Alkmaar was op 16-02 bij Hoek van Holland op het strand en meldde een rasterpitvis *Callionymus reticulatus*. Van Henk Witte kwam de bijzondere melding van een Evervis *Capros aper* en hij vond het visje op 08-04 bij Camperduin (fig. 12). Via Rob Dekker kwam er ook een melding binnen van de vondst van een zeepaardje *Hippocampus hippocampus*. Het juveniele exemplaar werd op 22-02 gevonden door E. Lindenbergh en J. van der Hoek bij paal 11 op Texel.

Figuur 12. Evervis van het strand bij Camperduin (foto: Henk Witte).

Ad van den Berge uit Oostvoorne is normaal op het strand om te kijken of er zieke en verzwakte zeehonden liggen. Maar op 03-03-20 vond hij een dode hondshaai *Scyliorhinus canicula* op het Oostvoornese strand.

DRIJFZADEN

Wim Kruiswijk vond op 14-02 bij Zandvoort een zwarte walnoot *Juglans nigra*. Op 17-02 werd er op Terschelling door Wim en Tom een ivoornoot *Phytelephas macrocarpa* verzameld. Op 27-02 raapte hij (ook bij Zandvoort) niet alleen een walnoot *Juglans regia* op, maar ook een zeehart *Entada gigas*. Een zeehart *Entada gigas* werd op 06-03 ook gevonden bij Katwijk door Arie Twigt.

e-mailadres van de CS-man:
rien-tien@ziggo.nl